

Dokumentansvarlig: Seksjon for Mobilitetsplan og utredning

Godkjent dato: 11.02.2022

Versjon: 01

Ekstern rutine for behandling av fravikssøknader

Nedenfor følger rutiner for søknader og behandling av fravikssøknader i Bymiljøetaten.

Innhold

1. Gatenormal for Oslo	2
2. Fravik fra krav i gate- og veinormaler	2
3. Bymiljøetatens myndighet	2
4. Tiltakshavers ansvar	3
5. Mandat og roller i fraviksbehandlingen	3
Sekretariatet	3
Fraviksgruppen	3
Prosess for godkjenning	4
6. Søknaden	4
Spørsmål	5
Møtekalender 2022	5

1. Gatenormal for Oslo

Høsten 2020 ble Gatenormal for Oslo godkjent av etatsdirektør for Bymiljøetaten. Normalen viser krav og prinsipper for gateutforming, og skal brukes ved planlegging av alle kommunale gater i Oslo. Statens vegvesens Håndbok N100 skal brukes ved planlegging av det kommunale veinettet i Marka.

Oslos gatenormal er Bymiljøetatens fortolkning av nasjonale normaler og er en oversikt over standard fravik fra nasjonalt regelverk. I tillegg er gatenormalen et kravdokument over utformingskrav som skal oppfylles for at Bymiljøetaten opptar gaten til drift og vedlikehold (jf. Veglovens § 1) - se oversikt over krav i vedlegget bakerst i dette dokumentet.

Relevante krav i gatenormalen gjelder også for torg, gatetun eller sambruksarealer som skal overtas til av Bymiljøetaten til offentlig drift og vedlikehold.

2. Fravik fra krav i gate- og veinormaler

Et fravik er en divergens fra vegnormalkrav som er identifisert i forkant av bygging eller oppgradering, og gjelder den delen av vegen eller vegnettet som bygges, ombygges eller oppgraderes. Fravik skal behandles via en formell prosess (fraviksbehandling) og søkeren må motta en positiv vurdering (godkjenning) av relevant fraviksmyndighet før at den ønskede løsningen kan tas i bruk

3. Bymiljøetatens myndighet

I medhold av delegasjonsvedtak DV-0789 av 21.06.2016 er Bymiljøetaten delegert oppgaven som veistyremakt (jf. Veglovens §9) for kommunale gater og vei i Oslo. I tråd med veglovens §13 og forskrift om anlegg av offentlig veg § 3 har Bymiljøetaten myndighet til å godkjenne fravik fra gjeldende normaler for kommunens gater og veier. Bymiljøetaten har myndighet til å fravike krav og anbefalinger i Statens vegvesens håndbøker N100, N101, N200, N400, N500, N601.

Statens vegvesen, ved Vegdirektoratet, har myndighet til å fravike krav i andre veinormaler som N300, N301, N302 og N303 og N401. Det er Vegdirektoratet som er fraviksmyndighet for riksvei.

4. Tiltakshavers ansvar

I tråd med bestemmelsene om ansvarsrett i plan- og bygningslovens § 23-1 Ansvar i byggesaker, er tiltakshaver ansvarlig for at gjeldende lover, normer og regler følges ved planlegging og opparbeidelse av tiltak. Dette innebærer et ansvar for å avklare fravik fra gjeldende normaler i tråd med prosedyre for fraviksbehandling.

5. Mandat og roller i fraviksbehandlingen

Nedenfor følger en spesifisering av mandat og roller internt i Bymiljøetaten fraviksbehandling.

Sekretariatet

Sekretariatet for fraviksgruppen er lagt til seksjonen Mobilitetsplan og utredning. Sekretariatet er mottakere av innsendte fravikssøknader, både fra interne prosjekter og eksterne utbyggere.

Sekretariatet gjennomgår søknadene og fremstiller saken for fraviksgruppens deltakere. På bakgrunn av diskusjon i fraviksgruppen utarbeider sekretariatet et forslag til innstilling som deretter sendes ut for ledergodkjenning.

Ved spørsmål til regelverket eller ved tvil om behovet for fraviksbehandling kan spørsmål sendes sekretariatet for avklaring.

Fraviksgruppen

Fraviksgruppen består av fagpersoner fra Bymiljøetaten ulike avdelinger: Mobilitetsplan og utredning, Trafikksikkerhet, Veidrift og vedlikehold, Byggeplan og- ledelse, *Byggeledelse og SHA*, Gate- og kollektivprosjekter, Gange og sykkel og kollektivtrafikk, Sykkelplan, Trafikkstyring, Belysning og elektro, Byutvikling og arealplan.

Fraviksgruppen samles i et fraviksmøte en gang hver tredje uke. Hver av de nevnte avdelingen deltar med to faste deltakere som bytter på å stille i fraviksmøtene.

Fraviksgruppen mottar fravikssøknader i forkant av fraviksmøtet. Det er forventet at fraviksgruppens deltakere setter seg inn i sakene som skal behandles i forkant av fraviksmøtet.

I fraviksmøtene legger sekretariatet fram innkomne fravikssøknader med forslag til innstilling. Fraviksgruppen tar deretter stilling til fraviket.

Prosess for godkjenning

Den øverste myndigheten til å fravike fra gate- og veinormalene for kommunens gater og veier i Oslo er i Bymiljøetaten lagt til divisjonsdirektør for mobilitetsdivisjonen.

Alle fravikssøknader godkjennes av ledere i linja opp til dette nivået.

Sekretariatet har derfor ansvar for å sende fraviksgruppens innstilling til godkjenning gjennom P360 til:

- Seksjonsleder Mobilitetsplan og utredning
- Avdelingsleder Vei og gate
- Avdelingsleder Gange, sykkel og kollektiv
- Avdelingsleder Trafikk
- Avdelingsleder Mobilitet og myndighet
- Divisjonsdirektør i Mobilitetsdivisjon

Ledere i linja har mandat til å godkjenne/ikke godkjenne fraviksgruppens innstilling.

Dersom fraviksgruppens innstilling ikke godkjennes av samtlige ledere i linjen, diskuteres uenighetene i et eget møte der fraviksgruppens sekretariat, ledere i linjen samt divisjonsdirektør for mobilitetsdivisjonen deltar.

6. Søknaden

- Søknaden om fravik skal sendes til Bymiljøetaten så tidlig som mulig. For søknader som kan ha konsekvens for arealbruken og gjennomførbarhet skal søknaden behandles før reguleringsplan er vedtatt.
- Alle felter i søknadsskjemaet skal være utfylt og det skal gå tydelig fram hvilket normalkrav det søkes fravik fra.
- Fraviksskjemaet skal sendes inn på originalformat.
- Konsekvenser av fravik skal utdypes i fraviksskjemaet og sammenlignes med løsninger uten fravik. Søkeren skal vurdere alternative eller avbøtende tiltak for å redusere eventuelle negative konsekvenser av fraviket. Konsekvensene skal være objektivt framstilt og i størst mulig grad kvantifiserte.
- Tegninger og andre dokumenter som er nødvendige for at søknaden skal kunne forstås på en god måte og som danner grunnlaget for vedtaket, må ligge vedlagt søknaden.

Søknadsskjema finnes her: [Fravikssøknad fra Gatenormalen](#)

Spørsmål

Spørsmål til regelverk eller konkret vurdering av behovet for fravikssøknad kan rettes til sekretariatet på epost postmottak@bym.oslo.kommune.no. Merk epost med "Fraviksbehandling - spørsmål til sekretariatet".

Spørsmål til regelverk svares ut av sekretariatet direkte.

Formelle svar på spørsmål om behov for fraviksbehandling skal godkjennes av seksjonssjef Mobilitetsplan og utredning før det sendes ut.

Møtekalender 2022

Møter i fraviksgruppa holdes hver 3. uke. Søknad om fravik må sendes minst to uker i forkant av møte for å bli behandlet.

Planlagte møter i våren 2023:

- 05. januar
- 26. januar
- 16. februar
- 09.mars
- 30. mars
- 20. april
- 11. mai
- 01. juni
- 2. juni

